

عصر شنیده

۱۱ دی ماه ۱۳۰۵ مطابق ۲۷ ج ۱۳۵۰ ۲
سابق استیاز و سوزن : ع . مسودی
ناشر : مرکز اطلاعات ایران
محل اداره : خیابان لاله زار عنوان تکرانی : اطلاعات
نمره نایفون ۴۴۴
قیمت اشترک : یکساله ششماهه ۳۰۰ ماهه
طهران - ۵۰۰ فران - ۳۰ فران - ۱۵ فران
ولایات - ۶۰ فران - ۳۵ فران - ۱۸ فران
خارجه پاضانه قیمت پست
فک نسخه : چهار شاهی

Table with columns: Type (فروش, خرید), Location (نوع), and Price (فروشی, خرید). Lists various goods like flour, oil, and sugar with their respective prices.

لایحه تعلیمات عمومی

لایحه ایست که امروز آقای وزیر معارف تقدیم مجلس نمودند
ماده اول - بدولت اجازه داده می شود که از همه ائمه بتربیت ذیل که ذکر میشود بصرف تعلیمات ابتدائی علاوه بر مبالغی که تاکنون بصرف معارف می رسیده برساند
در ۱۳۰۵ - ۶۰۰۰۰ تومان
در ۱۳۰۶ - ۱۶۰۰۰۰
در ۱۳۰۷ - ۲۶۰۰۰۰
در ۱۳۰۸ - ۳۶۰۰۰۰
در ۱۳۰۹ - ۵۰۰۰۰۰۰
ماده دوم - وجوه مذکوره در ماده اول از باب صدی نهم عایدات املاک اربابی که تخصیص بمعارف داده شده محسوب خواهد شد
در آخر سال ۱۳۰۹ چنانچه کلابه عایدات صدی نهم سنوات مزبور از مبالغی که پرداخت شده زیاده باشد وزارت مالیه مازاد عایدات را نیز توسط وزارت معارف بصرف خواهد رسانید:
ماده سوم مادامی که صدی نهم معارفی بالانام بخیضه وصول در نیامده وزارت مالیه مجاز است از باب صدی نهم جوئی های بودجه مملکتی هر سال مبالغ مذکوره در ماده اول را نادیده نماید و بمذاق بابت صدی نهم ماخوذ دارد
ماده چهارم - هر گاه در ترتیب مالیات اربابی و دواب مصوب دی ماه ۱۳۰۴ تغییر حاصل شود همیشه معادل یک هفتم هر مالیه ای که بجای مالیات مذکور وضع گردیده مختص تعلیمات ابتدائی مملکت خواهد بود که بر طبق مواد مندرجه در این قانون بصرف خواهد رسید
ماده پنجم - معارف اولیه مدارس ابتدائی مذکور از قبیل ساختمان و خرید عمارت و اثاثیه و کتب ابتدائی و خرج سفر معلمین از مبالغ منظوره در ماده اول بعمل خواهد آمد
ماده ششم - در صورتیکه صدی نهم مالیات یک ده بکا یو باناسپس و نگاهداری مدرسه در آن ده ننماید وزارت معارف میتواند عایدات صدی نهم چندده یا قصبه مجاور را که برای ناسپس و نگاهداری یک باب مدرسه کافی باشد در مناسب ترین موقع آن دهات یا قصبات بصرف ناسپس مدرسه برساند:
نصیر - جمله اخیر نصیر دوم از ماده اول قانون مالیات املاک اربابی و دواب مصوب ۱۰ دیماه ۱۳۰۴ که مکتوبید زائدات هر دهی صرف معارف همانده خواهد شد ملغی است:
ماده هفتم - مبالغ مذکور در ماده اول این قانون به تناسب مالیات ملکی هر محلی تقسیم خواهد شد:
هشتم - حد اکثر سنوات تحصیلی در مدارس که بموجب این قانون ناسپس میشود چهار سال و حد اکثر ساعات درس در سال نهصد ساعت خواهد بود که به مقتضای فضل و احتیاجات اقتضای محل به روز تقسیم خواهد شد

ماده نهم - در مراکز ذیل از وجوه صدی نهم وزارت معارف دار المعلمین ابتدائی (برای تهیه معلم مدرسه ابتدائی) ناسپس خواهد نمود!
مشهد - استرآباد - ساری - رشت - اردبیل - تبریز - ارومیه - کرمانشاهان - همدان - سنندج - بروجرد - ناصری اصفهان - یزد - شیراز - کرمان - قزوین - سلطان آباد - بوشهر - سیستان
ماده دهم - در هر محل که لاقط هشتاد نفر طفل مدرسه رو داشته باشد یک مدرسه ابتدائی ناسپس خواهد شد
ماده یازدهم - اگر عده اطفال مدرسه در محلی کمتر از هشتاد نفر باشد یا امکان مجاوره که بیشتر از سه ربع فرسخ فاصله نداشته باشد مشترکاً یک مدرسه خواهند داشت
ماده دوازدهم - حقوق و مخارج مفتشی که وزارت معارف برای لغتیش مدارس مزبور اعزام میکنند از محل صدی نهم مالیات املاک اربابی پرداخته خواهد شد
ماده سیزدهم - وزارت معارف در مراکزی که لازم بدانند در فصل مقتضی از اطفالی که مدارس چهار ساله را به اتمام رسانیده اند امتحان بعمل آورده و شهادت نامه ابتدائی بکسانی که استحقاق دارند خواهد داد
ماده چهاردهم - وزارت معارف مأمور اجرای این قانون و وزارت مالیه مسئول پرداخت وجوه مذکوره در این قانون می باشد
ریاست وزراء - حسن مستوفی
وزارت معارف - احمد بدر
وزارت مالیه - حسن اسفندیاری

مجلس شورای ملی

جلسه ۴۸
مورخه یکشنبه ۱۱ دی ماه ۱۳۰۵
مجلس دوساعت بظهر بریاست آقای تدین تشکیل گردیده صورت جلسه قبل قرائت و تصویب شد
قیل از دستور
مهدوی اظهار داشت بعضی سؤالاتی بنده از وزارت فواید عامه کرده بودم حال که آقای رهنما معاون وزارتخانه حضور دارند اگر برای جواب سؤالات بنده حاضرند بعرض برسانم
معاون وزارت فواید عامه - در جلسه آتی به جواب سؤالات آقای مهدوی داده می شود
میرممتاز بدوا راجع به اشتباهی که در شماره دوم صورت مشروح مذاکرات در قسمت ماده ۱۳ قانون بلدییه ترخ داده شرحی اظهار و از ریاست تقاضا نمود که بمقتضای آن تذکر داده شود سپس راجع به اجرای مراسم تحلیف نمایندگان که اعتبارنامه هاشان تصویب شده است متذکر گردید که مراسم تحلیف آنها بعمل آید رئیس - در قسمت اول این تذکره در مجلس مورود نداشت و بهتر این بود که باذاره مباشرت یا در خارج بخود بنده

تذکر مبدادید و در قسمت دوم راجع به اجرای مراسم تحلیف هم اختیارات با بنده نیست بامجلس است
دکتر سنک - بنده از آقای وزیر معارف سؤالی داشتم اگر حاضر باشند عرض کنم
وزیر معارف - حاضریم
دکتر سنک - سؤال بنده راجع به مدرسه طب است یکی از خوشبختیهای دوره ششم این است که ماده نوزدهم قانون اساسی پیدا شده و بر حسب این ماده تمام مدارس باید در تحت ریاست عالی وزارت معارف اداره شود بنده همیشه این آرزو را داشته و میخواستم که وزارت معارف تمرکز پیدا کند حالا که مطابق این ماده مدرسه طب که بزرگترین مدارس عالی ایران است باید در سایه توجهات وزارت معارف تنظیم و تربیتی پیدا کند خواستم عرض کنم در این مدرسه وسایل تحصیل طب کاملاً مهیا نیست منجمه مهم ترین لوازم این مدرسه لایرا نوار است که بد بختانه در آنجا وجود ندارد در صورتی که مدرسه طب بدون لایرا نوار کاملاً ناقص است در هیچ جای دنیا نیست که مدرسه طب باشد و لایرا نوار نداشته باشد بالاخره شاگردان بیچاره که مدت پنج سال در اینجا زحمت میکنند بواسطه نداشتن لایرا نوار کمال عسرت را در تمام داشته بهمان اندازه هم آقایان معلمین محترم در تعلیم عسرت دارند - بنده نفر طبیعی که از ارجحه مایه فقط برای اینکه در لایرا نوارها کار کرده است تحصیلات خود و زحمات خود را بیشتر از این شاگرد های بیچاره که شب و روز بواسطه نداشتن وسایل با کمال زحمت تحصیل میکنند می دانند بنا بر این برای مدرسه طب اول باید لایرا نوار تهیه کرد و کتب فراهم نمود از قراری که شنیدم وزارت معارف در صداسد مبلغ ۱۰ هزار تومان برای لایرا نوار تخصیص بدهد خواستم از آقای وزیر محترم سؤال کنم اگر این موضوع حقیقت دارد برای تهیه لایرا نوار اقداماتی در نظر گرفته اند ۱۰ هزار تومان به چه جوجه کافی نیست اقلاً پنجاه هزار تومان برای این کار تخصیص بدهند مدرسه طب لایرا نوار های متعدده میخواهد و این مبلغ کم است وزیر معارف - از موقه که مدرسه طب ناسپس شده است یک لایرا نواراری تشکیل شده بود ولی کامل نبود و آن لایرا نوار بلا اثر بود وزارت معارف لازم میدانست یک لایرا نوار کاملی ناسپس شود و همانطور که آقای دکتر سنک فرمودند مبلغ ده هزار تومان در نظر گرفته شده است که لایرا نوار کاملی برای مدرسه طب تهیه بشود و تصور میکنم این مبلغ کافی باشد زیرا برای تکمیل لایرا نوار کافی است و بعد از تکمیل این لایرا نوار تشکیل شب آن چندین اشکال نخواهد داشت بنا بر این نظریه آقای دکتر کاملاً ناامین میشود یکی دیگر از لوازم مدرسه طب نقشه و کتبات است که این دو چیز هم خیلی لازم است و برای این دو قسمت هم وزارت معارف مشغول اقدام است

دکتر سنک - خیلی جای خوشوقتی است که در موقه زمامداری آقای نصیرالدوله لایرا نوار مدرسه طب تهیه میشود و تقاضا میکنم در این موقه که بودجه ۱۳۰۶ وزارت معارف تحت شورا است اعتبار مکتفی برای تهیه سایر لوازم تحصیلیه شاگردان طب پیشنهاد کنند بالاخره بمقتضای بنده از هر بودجه باید کاست و مدرسه طب را تکمیل نمود.
یکی از نمایندگان اظهار داشت بنده چند فقره سؤال از وزارت مالیه کرده بودم نمنا دارم تذکر داده شود که برای جواب حاضر شوند
تقدیم لایحه تعلیمات عمومی
نظن آقای وزیر معارف
وزیر معارف - بطوریکه خاطر محترم آقایان نمایندگان بخوبی مستحضراست از بدو مشروطیت و شروع باصلاحات اساسی مملکت مینمای ثریقات حقیقی ملت در تعلیم و تربیت افراد و بسط معارف تشخیص داده شد و متدرجاً بطور خیلی ضعیف مدارس ناسپس میگردد که نسبت باحتیاجات ابتدائی مختصر و غیر کافی بوده است و پس از استقرار اصول مشروطیت که مردم بیشتر باحتیاجات خود بر بردند اهمیت تعلیم ابتدائی عمومی بیشتر در افکار محسوس گردید و نمایان عامه نسبت بتوسعه مدارس مزبور روز افزون و رو بزیاد گذاشت و اهالی هر شهر با کمال شوق و رغبت افتتاح مدارس ابتدائی را در محل خود از وزارت معارف هدواره تقاضا نمینمودند و بهمین سبب بر طبق اصل نوزدهم متمم قانون اساسی سه فقره قانون که در ادوار تقنینیه دوم و چهارم از تصویب مجلس شورای ملی گذشته است اجراء تعلیمات ابتدائی اجباری را از وظایف حتمیه وزارت معارف قرار داده است
اولین قدمی که برای ایجاد تعلیمات ابتدائی مجانی برداشته شد در سنه ۱۲۹۷ شمسی بود که چهل باب مدرسه ذکور و اناث در شهر طهران از محل صدیک حقوق و متجاوز از دویست باب در ولایات از محل اضافه مالیات نومانیه یکمیلیونی و خرواری یکقران ناسپس گردید. ولی برهمنی است که این عده مدارس احتیاجات عمومی را کمات نمی کرد و در حقیقت برای تهیه مقدمات و امتحان اجراء این امر بشمار میرفت ولی متأسفانه از آن بیمه فقدان وسایل مادی و علل و اسباب اجتماعی مساعدت نمی نمود که بیش از این مقدار در اجراء آن وظیفه قانونی وزارت معارف سعی و اهتمام نماید.
مجلس پنجم که اغلب نمایندگان حاضر افتخار عضویت آنرا داشته اند برای رفع اشکالات مادی قدم مهمی برداشته اند که شایان نهایت قدر شناسی و سپاس گذاری است یعنی بوسیله نصیر که بر ماده اول قانون ممیزی املاک اربابی افزودند اعتبار مهمی برای اجراء این مقصد عالی تخصیص دادند در هده السنه که شروع باجاء قانون ممیزی میشود وزارت معارف در صد دبر آمد که بوسیله اجراء نصیر مذکور اقدام به بسط مدارس ابتدائی و شروع بمقصد اصلی خود یعنی ایجاد تعلیم ابتدائی اجباری نماید در ابتداء امر مصادف با دو اشکال گردید اول آنکه قانون ممیزی املاک بطوری که پیش بینی میشد در تمام مملکت اجراء نشده و معلوم نبود که تا چه مدت مالیات املاک نقدی و جنسی بر طبق قانون مذکور کاملاً اخذ خواهد شد و دوم آنکه مبلغ اعتباری که برای مصرف تعلیمات ابتدائی از محل آن مالیات عاید میگردد بطور قطع و تحقیقی معین نبوده و روشن نبود که وزارت معارف سالیانه چه مبلغ برای این مقصد اعتبار خواهد داشت تا بتواند در حدود آن بافتتاح مدارس ابتدائی مبادرت نماید. برای رفع این دو اشکال با مساعدت قابل تشکر آقای رئیس کل مالیه وزارت مالیه موافقت نمودند که از محل مزبور اعتبار محدودی هم ساله به شرح و توضیحی که در لایحه تقدیمی ذکر شده است مرتباً بنام تعلیمات عمومی ابتدائی نادیده نمانند تا این که وزارت معارف با دانستن مبلغ اعتبار ثابت و از روی اطمینان کامل شروع بعمل نماید.
اینک لایحه قانونی تعلیمات ابتدائی همانطور که در پروگرام دولت حاضر قید شده بود تهیه شده و تقدیم میگردد. نوبت و اجراء این قانون قریب یکقرن و پانصد باب مدرسه در ظرف چهار سال در قراء و قصبات مملکت دائر خواهد کرد و متجاوز از یکصد و سی هزار طفل مشغول تحصیل خواهند شد و باین ترتیب عده محصلین مدارس با در نظر گرفتن عده محصلین فعلی به ۲۵۰ هزار نفر بالغ میگردد یعنی تقریباً نشت کلابه اطفال مدرسه رو مملکت مشغول تحصیل خواهند بود و با این طریق از هده السنه شروع باجاء تعلیمات عمومی مجانی میشود و میتوان گفت که در این عصر هم چون آمال متفلسه نمایندگان محترم عملی شده است
و برای مزید استحضار خاطر نمایندگان محترم توضیح مینماید که بر حسب صورت جداگانه که با دقت کامل تهیه شده و بنظر آقایان میرسد سهم هر ایالت و ولایتی از کلابه مبلغ اعتبار بتناسب مالیه ای که هر محل می پردازد تعیین شده و تفکیک آن بقراء و قصبات باصلاح کمسیون مخصوص در هر محل انجام خواهد گرفت امدهوار است با کمال علاقه بندی آقایان نمایندگان به نشر تعلیم عمومی در مملکت در تصویب این لایحه بذل مساعی فرموده و این یادگار تاریخی را از خود باقی گذارند (و کلاه احسنت احسنت)
در خانه استدعا نمودند مفاد لایحه مزبور در مجلس قرائت شود
رئیس اظهار داشت بر حسب تقاضای آقای وزیر معارف لایحه قرائت شود (متن لایحه بقراری که جداگانه درج شد قرائت گردید)

نمایندگان

رایت ششمه دوم راجع به نمایندگی آقای میرزا عبدالحمید نماینده کرمان با اکثریت ۸۸۹۸ رای قرائت مخالفی نبوده نصوب گردید نماینده لاهیجان

رایت ششمه سوم راجع به نمایندگی آقای محمود آقا طلوع نماینده لاهیجان به اکثریت ۱۷۰۲۴ رای قرائت مخالفی نبوده رای گرفته نصوب شد لایحه فروش خالصجات

لایحه فروش خالصجات از ماده دوم مطرح گردید

ماده دوم - حد اقل قیمت هر ملک خالصه که بطور مزایده بفروش میرسد بایستی ده برابر حد متوسط عایدات خالص آن ملک در ظرف پنجساله اخیر باشد - املاکی که در ظرف دو سال اخیر ملوب - المغمه مانده بطریق مزایده بکسی که حد اکثر را پیشنهاد می نماید فروخته خواهد شد

بصره ۱ - لایحه مختلفات دولتی اعم از دکان و خانه و طاحونه و کاروانسرا و غیره نیز مطابق ماده ۲ بفروش میرسد بصره ۲ - حد نفع شریک ملک خالصه محفوظ است

مدرس پست تربیتی - باینکه تفاوت منافع است که بنا دو هفته دیگر مزاحم نشوم ولی رایت که چون بدیم مجبور شدیم بایم این جا صحبت کنیم چون بدیم اساسا کمسیون بودجه فلسفه فروش خالصجات را کم کرده است لهذا آدمم تذکر بدیم که انشاء الله رحمن در شور ثانی آن طور که مقصود هم است برفع عموم باشد در روز هم در ماده اول اجازه خواستیم نوبت فرسیده امروز که ماده دویم است البته تمی شد در لایحه مثل آقای فهیمی صحبت کنیم باید در خود ماده دوم مذاکره نمایم فلسفه فروش خالصجات آن است که خالصجات را فروخته بندگان که فروختن فروشان بندگان غیر از فروختن است این لایحه مثل آن شخصی است که درد کانش نشسته که متاع خود را بفروشد در صورتی که لایحه دولت روی این فلسفه نخریب مواد دلد شده که املاک خالصه فروخته شود تا اگر خراب است آباد شود یعنی یک قسمتی از مردم کار پیدا کنند احتیاجات دولت کم شود احتیاجات مردم رفع شود یک پولهای هم جمع بشود که در بانک گذاشته شود این نظر دولت بوده است در اصل لایحه - در ماده دوم لایحه ملاحظه فرمائید نوشته شده است برای فروختن خالصجات باید ده برابر حد متوسط عایدات خالص آن ملک قیمت معین شود یعنی هر چه عایدی سالانه ملک است ده برابر آن قیمت گذاشته شود - بنده معتقدم این املاک باین شکل فروش نخواهد رفت هیچ آن منظوری که دارید حاصل نمیشود باید این املاک را به همین طلب کاران دولت که آمده و متحصن شده بودند و حالا دولت میخواهد طلبشان را بدهد بانها فروخته شود یک قسمتی را هم به اربابان حقوق و کسانی که مستقیمی سالانه از دولت می گیرند - آنوقت دولت آن وجوهی که مستقیمی میدهد و یا بابت بده خود بخواهد نادیده کند به بانک بدهد که در نتیجه هم املاک خالصه مصرف شده و هم مردم استفاده برده اند و هم سرمایه بانک نهب شده باشد و غیر از این راهی ندارد شما ببا باید یک ملکی که دوهزار تومان عایدی داشته باشد دوهزار تومان قیمت بگذارید و بخواهید بفروشید اعلان هم بدهید ابتدا

مشتری پیدا نخواهد کرد - کمسیون بودجه بکلی این فلسفه را کنار گذاشته اولاد را برابر عایدی قیمت گذاشته تا با بزرایده میگذارد بنابرین این لایحه باین شکل بلانتهجه خواهد ماند و بهتر همان است که عرض کردم

یاسائی - آقای مدرس عرض می کند که چون بودجه کردند که لایحه دولت غیر از این لایحه بوده است که فلا تنظیم شده و فرمودند مقصود دولت این بوده است که املاک خالصه باید آباد شود و برای مردم هم کار پیدا شود و بان فریب که فرمودید تحصیل سرمایه بشود در صورتی که مقصود دولت اینها نبوده است و مقصود ماها هم این نیست اینکه فرمودند در ماده دوم قید شده است در برابر عایدی ملک قیمت خواهد بود و اعتراض ایشان این بود که این مبلغ زیاد است و باید کمتر شود تصور میکنم ده برابر عایدی که ذکر شده زیاد نباشد زیرا ملکی که هزار تومان قیمت دارد عایدات سالانه آن پنجاه تومان بیشتر نیست و ده برابر آن یا نصف نومان میشود که نصف قیمت اصلی است و دولت هم از نقطه نظر رعایت مردم که بتوانند املاک خالصه را بخرند این طور معلوم کرده است - راجع به مزایده که فرمودند بنده هم همان عقیده را دارم در ضمن شور دوم اصلاح خواهد شد - راجع به اینکه بطلبکاران دولت داده شود اگر وقت فرموده باشد در مواد دیگر این لایحه قید شده و نظر ایشان نامین است و در خصوص واگذاری به صاحبان مستقیمی بنده کاملا مخالفم زیرا نمیشود بستمیاری راجع به داد اساسا معلوم نیست اشخاصی که شهری و مستقیمی می گیرند از روی چه استحقاقی است حال ما بیائیم املاک خالصه را بانها واگذار کنیم برای چه شاید مجلس های آئینه تمام این مستقیمی را حذف نماید در هر صورت این مذاکراتی که راجع به خالصجات فرمودید مقصود کلی دولت و کمسیون این نبود مقصود ماها هم این است که از فروش خالصه و فروش جواهرات سرمایه آن نهب شود و الا اگر بنا باشد که سرمایه بانک نهب نشود به هیچیک از آنها رای نخواهیم داد اظهار شده مذاکرات کافی است انفس داده شد

بمد از نفیس مجلس مقارن ظهر انعقاد یافت پیشنهادات واسله در ماده دوم قرائت و بکمسیون ارجاع شد وزیر مالیه - بنده خودم را از قسور و تقصیر البته نبره نمیکم زیرا انسان دچار سهو و اشتباه می شود ولی تصور می کنم بنده بقدر قوه خود سعی میکنم مخالف قانون رفتار نکرده باشم و آقایان البته می دانند بنده فقط در این کابینه نبوده در کابینه های سابق سابقه زیادی داشته ام و از جریانات هم بی اطلاع نبوده ام و میدانم که در موقع طرح لوایح در مجلس نباید مذاکرات خارجی بشود ولی در اصل آن لایحه وزیر صحبت می کرده است و مطابق همین سابقه روز پنج شنبه گذشته که مجلس در تحت ریاست حاضر بود بنده خواستم راجع به لایحه خالصجات نظریه دولت را عرض کنم زیرا ملاحظه کردم بعضی از آقایان مذاکراتی می کنند که شاید لازم باشد نظر دولت را بعرض برسانم این بود در صدر برآدم که نظر دولت را بعرض برسانم ولی آقای رئیس اقدامی فرمودند که تصور میکنم سابقه نداشته باشد و بران بنده هم اسباب ناسف

گرفید و بعد از مراجعه به ماده ۱۸ نظام نامه دیدم چیزی هم باعث نبود که من مذاکره نکنم در موقع طرح لوایح این طور سابقه هم نبود خود آقای رفیق مستحضرند که بنده هر وقت می خواستم لایحه تقدیم کنم اجازه میخواستم ولی چون لایحه مطرح بود و سابقه هم داشت بنده مطابق آن سابقه خواستم صحبت کنم و آقای رئیس اجازه ندادند این است که بنده متأسفانه عرض می کنم غرضم از شکایت و اعتراض نیست فقط برای تکلیف آئینه است که معلوم شود در مواقع طرح لوایح دولت باید اجازه مخصوص بگیرد که بنده و سایر آقایان رفقا مطلع باشیم و اجازه کسب نماییم که اسباب دلننگی هم فراهم نشود رئیس - ماده ۱۱۳ برای اطلاع آقایان قرائت میشود (ماده قرائت شد)

رئیس - ماده ۱۰۸ را هم قرائت کنید (قرائت شد) رئیس - بنده تصور میکنم قرائت این دو ماده نظامنامه برای جواب آقای وزیر مالیه کافی باشد (صحیح است) متأسفانه رفته رفته این مملکت مملکت سابقه میشود نه مملکت قانونی - در اغلب موارد گفته میشود سابقه این است در صورتیکه باید مراعات قانون بشود بنده هیچ سابقه سوئی با ایشان نداشته ام و ارادت هم دارم ولی موظف هستم تا موقعی که این تکلیف با بنده مراجعه شده است مراعات نظامات داخلی را ننویسد و بموقع اجرا گذارم - آقایان خوب مستحضرند اغلب اتفاق می افتد یک نماینده اجازه خواسته است صحبت کند - نماینده حرکت کرده است که نباید صحبت کند یک وقت ملاحظه میشود که وزیر شروع بصحبت می نماید تکلیف بنده چیست؟ فلسفه اینکه در ماده ۱۰۸ تصریح شده است که آقایان وزراء باید اجازه بگیرند برای همین است - آقای وزیر مالیه جلوس بنده نشسته اند ممکن است با حرکت دست بفرمایند صحبت کنند - مثلا در جلسه گذشته بنده مشغول تنظیم پیشنهادات بودم پیشنهادات را برای قرائت می دادم بگرفت دیدم آقای وزیر مالیه پشت تریبون نشسته آمدند درین موقع بنده تکلیفم چیست بنده تکلیفم اجرای نظامنامه است ولو هر قدر بایبند هم دوست باشند بهر حال این مطابق مقررات داخلی بود که عرض کردم قضاوت آن با خود مجلس است راجع به نطق جنوب

محمد ولی میرزا - سؤالی که بنده کرده بودم راجع بمراسله بوده است که با نصوب وزارت قواید عامه و وزارت مالیه بنمایند کمیانی نطق جنوب نوشته شده است در این مراسله که تصدیق دکتر مایسوی هم شده بود ببقیده بنده چند ماده از قوانین موضوعه نقض شده است یک ماده از امتیاز داری بنظر بنده باین مراسله که نوشته شده و نصوبی که وزارت مالیه و قواید عامه کرده است ملغی میشود و آن ماده ۱۵ امتیاز نامه داری است که میگوید پس از اقبضای مدت امتیاز نطق جنوب لایحه انبیه و آنچه که در مملکت ایران ناسپس کرده اند اعم از کارخانجات و غیره بدولت ایران واگذار میشود و جزو مایملک ایران محسوب میشود این قحمت راجع به نقض ماده ۱۵ امتیازنامه داری است - قسمت دیگر این است که وزارت مالیه قائل شده است در اراضی فقط خانه که در حدود خانقین و قره نو واقع است کارخانجاتی ناسپس نمایند که پس از ناسپس آن کارخانجات مصادق خام و موادی که در آنجا ضرورت پیدا

میکند از طرف نطق جنوب از عبادان و آن طرف ها وارد نمایند (شیروانی مجلس بشما حق نمیده حرف بزنید میخواهید باین کار رسمیت بدهید - زنک رئیس) محمد ولی میرزا - این مراسله ایست که نوشته شده (آقا سید یعقوب نظریه چیز است شما حق ندارید این مذاکرات را بکنید زنک رئیس) محمد ولی میرزا من از وزیر مالیه سؤال میکنم (شیروانی - مجلس اجازه نمیدهد شما میخواهید رسمیت بدهید) محمد ولی میرزا - خبر اینطور نیست (شیروانی - شما مأمور کمیانی نطق جنوب هستید و این حرفها را میخواهید رسمیت بدهید زنک رئیس) (محمد ولی میرزا این مراسله ایست که نوشته شده (شیروانی آن مراسله را باید کان لم یکن دانست زنک رئیس) بگذارید صحبت شده است که مواد خام را حق دارند وارد مملکت نمایند بدون اینکه حقوق کمرکی اخذ شود و از طرف دیگر اجازه داده شده باینکه کارخانه نصفه را در خاک دیگری ناسپس کنند مضرات زیادی دارد من جمله بساعت میشود که عملیات ایرانی برای مزدوری بخاک اجنبی مهاجرت کنند در صورتی که این کارخانه در داخل مملکت ناسپس نمیشد انفع بود اینها سؤالات بنده است البته اگر این طور نیست تکذیب خواهند کرد

وزیر مالیه - شاهزاده از این مذاکراتی که که راجع به نطق جنوب کردند معلوم می شود اطلاعات نشان کم است آقایان مستحضر هستند که راجع به مسئله سرحدی ایران و دولت عثمانی سابق اختلافاتی بین دولت بود که در نتیجه کمسیون منقده در اسلامبول آن مذاکرات ختم شد و پس از ختم یک اراضی که محل مشاجر بود در آن طرف در دست دولت ایران بود و اگذار شد و در حدود آذربایجان هم اراضی که محل اختلاف بود بایران واگذار گردید (بیات این مسئله کویا ختم نشده باشد) وزیر مالیه - مربوط سابق است این بود که اراضی نطق خیز بین ایران و عراق قسمت شد حکومت عراق هم همان حق که دولت ایران به این کمیانی داری داده است داد و همان معامله را کرد بملاوه اینکه عایدات آنها از حقوقی که کمیانی نطق بما میدهد کمتر است یعنی بدولت عراق آنچه میدهد کمتر از حق است که دولت ایران اخذ میدارد

آقایان مطمئن باشند هیچ یک از مواد امتیازنامه داری لغو نشده و هیچ اجازه داده نشده است - بنده حقیقتا متعجبم که کم از شاهزاده که این فرمایش را کردند که از طرف دولت اجازه داده است که محل لصفه در جای دیگر باشد خود آقایان باید بدانند در سمت عراق در خاک که آن طرف واقع شده بواسطه زیادی آب و عبور و مرور خودشان و بودن وسایل کار در آنجا محل نصفه را آنجا ساخته اند زیرا اگر در این طرف میخواهند محل عسرت و زحمت بود کمالاتیکه ما خواسته ایم در آنجا اداره کار ناسپس کنیم و عبور و مرور وسایل لازم برای بنای آن طرف بیاوریم بنابراین خودشان کارخانه نصفه را در آن طرف ساخته اند چون وسایل ناسپس کارهایشان و خواسته اند وسایل ناسپس کارهایشان و همچنین موضوع کمربک برای آنها سهل شده باشد مراسله بدولت نوشته اند و خواسته اند مساعدتی از طرف دولت بانها بشود که مطابق آن امتیاز از بابت حقوق کمرکی و پرداخت صدی ۱۶ که بدولت

میدهند نسیبانی را داشته باشند و دولت هم در نتیجه مذاکراتی که بگوشی کل مالیه کرده است با آن ترتیب موافقت کرده اند و کاملا حفظ مواد امتیاز نامه هم شده است

اما اینکه شاهزاده فرمودند مواد خام آورده میشود میخواهم جوازت کنم به شاهزاده ولی تصور میکنم آقای شیروانی در آن کلامش حد داشته باشد به شاهزاده اعتراض بکنند و این هیچ سابقه نداشته است و ببقیده بنده ذکر این موضوع خیلی مضر و مفاسدی دارد که نباید در مجلس گفته شود

عراقی - مذاکرات مجلس دابل برصحت هیچک از مذاکرات طرفین نیست سید یعقوب - پس چرا سؤال میکنید؟ محمد ولی میرزا - بنده نمفهم میکنم بطور خصوصی همان مراسله که رسمیت دارد یا ندارد (نمایندگان خیر رسمیت ندارد) آن مراسله زلایین بشود و مثل سایر رایزنها بطور خصوصی بین آقایان توزیع نمایند تا مطالبات کامل بشود و احتیاق کاملا مکشوف شود

حج آقا زار رفیع - این حرفها ابتدا رسمیت ندارد (صحیح است) این کاغذ و مراسلات هیچر مهمت و نیاید ترتیب اثر داد (صحیح است) کاغذی رسمیت دارد که از مجلس شورای ملی گذشته باشد (صحیح است) راجع به تفرقه و طلا

بامداد از وزیر مالیه - سؤال نمود راجع به تبدیل پول تفرقه بطلا اقدامی شده است یا خیر و متذکر گردید که در یکی از مواد امتیاز نامه بانک شاهی قید شده است که در موقع تبدیل پول تفرقه بطلا بانک لازمه کمک را بنمایند وزیر مالیه اظهار داشت این مسئله کمال اهمیت را دارا است و باید طوری اتخاذ ترتیب بشود که بمالیه مردم و دولت خسارت وارد نماند این است که وزارت مالیه مشغول است با مطالبات کاملی لایحه در این خصوص تنظیم و تقدیم دارد پیشنهاد شد جلسه ختم شود معرفی معاون و نسیب لایحه

وزیر پست و تلگراف دوفقره لایحه یکی راجع به اعتبار اضافی وزارتخانه و دیگری راجع به قرارداد پستی بین المللی تقدیم داشته ضمنا آقای شکوه الملک را بسمت معاونت وزارتخانه معرفی و در خانها تقاضا کردند لایحه سهو زامار جزو دستور جلسه آئینه بشود (مخالفی نبود)

سه ربع بعد از ظهر جلسه ختم شد جلسه آئینه روز سه شنبه دستور اول لایحه زامار و بعد بقیه دستور امروز تعیین گردید

اتومبیل فروشی یک دستکاه بیوک شش سبیلندر هفت نفری که قدری مستعمل شده است بقیمت مناسبی بفروش میرسد - طالبین بخایبان پستخانه جنب اداره تلفون دکان سراجی مراجعه نمایند نمره اعلان ۱۹۲ - ۲ - ۳

مطبعه بوسنور